SAMENVATTING

Rob Bregman

Ben Wijffelaars opent dit decembernummer met de constatering dat in enkele westelijke Amerikaanse staten het watertekort zo nijpend begint te worden dat gras in wegbermen en tuinen wordt vervangen door vetplanten. Ben speculeert dat in ons opwarmende klimaat iets dergelijks ook hier zou kunnen gebeuren.

In de serie over de oude Verkade-boeken uit de jaren ’30 bespreekt Theo Heijnsdijk *Crassula arborescens*, een bekende bladsucculent uit de Kleine Karoo, Zuid-Afrika. Al in 1720 vinden we een vermelding van deze plant (destijds Cotyledon genoemd) in een catalogus van de hortus in Leiden door de Nederlandse arts/botanicus Herman Boerhaave. In 1768 werd de plant officieel als nieuwe soort beschreven door de Engelsman Philip Miller. In 1781 publiceerde de Nederlandse fysicus Nicolai Jacquin de eerste afbeelding van een bloeiend exemplaar. In 1798 volgde de beschrijving als *Crassula arborescens* door de Duitse botanicus Carl Wildenow. In 1975 werd een nieuwe ondersoort geïntroduceerd, *C. arborescens* subsp. *undulatifolia*, gekenmerkt door minder succulente en langwerpige, gegolfde bladeren. Deze planten waren al eerder bekend onder de naam *C. portulacea* cv. ‘Blauwe Vogel’. *C. arborescens* kan 2 meter hoog worden maar bloeit moeilijk (meestal in de winter); subsp. *undulatifolia* bloeit daarentegen makkelijker. De bloemen kunnen 4, 5 of zelfs 6 kroonbladen hebben.

In zijn rubriek ‘Voor het voetlicht’ bespreekt Bertus Spee weer 4 fraaie succulente planten. Deze keer zijn *dat Echinocereus reichenbachii* subsp. *fitchii*, *Edithcolea grandis*, *Oroya peruviana* en *Peniocereus serpentinus*.

Henk Ruinaard brengt verslag uit van zijn reis naar het Big Bend National Park, een 3242 km2 groot natuurgebied in Zuid-Texas, USA. Het maakt deel uit van de Chihuahua woestijn; de vegetatie bestaat voor een groot deel uit succulenten, waaronder vele cactussoorten. Ten behoeve van de toeristen is een groot aantal wandelpaden

aangelegd. Het artikel is geïllustreerd met 22 foto's, waarvan 3 met plaatselijk voorkomende diersoorten.

Het controleren van de handel in cactussen gebeurt in ons land door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Eén van de taken betreft de naleving van het CITES-verdrag, in 1979 in het leven geroepen door de Verenigde Naties ter bescherming van met uitsterven bedreigde plant- en diersoorten. Voor de praktische uitvoering hiervan worden 3 soortenlijsten gebruikt, de zgn. appendices (aanhangsels). Op appendix 1 staan de meest bedreigde soorten (waaronder vele Mexicaanse cactussoorten), op appendix 2 alle andere cactussen (met uitzondering van cultivars). Voor in- en export van cactussen is een vergunning vereist. Import van cactussen die op appendix 1 staan is bijna altijd verboden. Ook zaden van Mexicaanse cactussen zijn aan CITES-regels gebonden.

In de rubriek 'Op mijn vensterbank' vertelt Jan Statema iets over zijn *Dorstenia foetida* (Moraceae, vijgenfamilie). Zijn plant is gezaaid in 1990. De bloeiwijze is bijzonder: een platte ronde schijf (bloembodem) met een groot aantal zittende bloemen bij elkaar.

Ruud Tropper schrijft over enkele dubbelbloemige schlumbergera's ('paascactussen'), cultivars die zijn ontstaan als gevolg van kruising en selectie. Hij bespreekt S. 'Branca Dobrada' (witte bloem), S. 'Olivia Sofia' (rode bloem), S. 'Double Surprise' (roze bloem met witte keel), S. 'Pole Star' (wit met roze bloem) en S. 'Yellow Dwarf' (gele bloem en ronde stengelleden).

Roelof Salters vond in Arizona, USA, *Echinomastus erectocentrus* var. *acunensis*, een zeldzame en ernstig bedreigde cactus. In de laatste 30 jaar is 80% van deze planten gestorven, vooral ten gevolge van extreme droogte. Veelzeggend is een foto bij dit artikel waarop een gezonde bloeiende plant is te zien in 2019, en dezelfde plant 3 jaar later, ingeschrompeld en uitgedroogd.

Cok Grootscholten brengt een herziene versie van zijn artikel over de nieuwe soort *Sedum hernandezii* in het oktobernummer van Succulenta. De bezoeker die hem destijds de bladeren van deze nieuwe sedumsoort gaf was dr. Hernandez zelf!

In de rubriek ‘Herinneringen’ schrijft Henk Viscaal over het begin van zijn succulentenhobby. Het begon met planten in de vensterbank maar te veel water geven en een druk gezinsleven met jonge kinderen bleken funest voor de planten. Toch gaf hij de moed niet op, zeker niet na de aanschaf van een kas.

Zoals altijd in het decembernummer vindt u achterin een overzicht van alle namen van alle auteurs, planten, artikelen en foto’s, gepubliceerd in de jaargang 2022.

De laatste bladzijde is weer gereserveerd voor Tom Twijnstra die in het Rotterdamse arboretum Trompenburg jarenlang een prachtig oud exemplaar van *Mammillaria spinosissima* kon bewonderen. Na een renovatie van de kas bleek de plant helaas verdwenen.

rob.bregman@icloud.com